ประกาศกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
เรื่อง นโยบายการบริหารจัดการข้อมูลของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ (กรม) ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการข้อมูล เพื่อให้การดำเนินงานของกรมสอดคล้องกับกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ อาทิ พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เรื่อง ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๓ และประกาศกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ เรื่อง นโยบายธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๖ กรมจึงได้กำหนดนโยบายการบริหารจัดการข้อมูล เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ และสนับสนุนให้หน่วยงานสามารถนำข้อมูลมาใช้ในกระบวนการตัดสินใจ และขับเคลื่อนองค์กรด้วยข้อมูล (Data Driven Organization) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า "ประกาศกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ เรื่อง นโยบายการบริหารจัดการข้อมูลของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ"

ข้อ ๒ ขอบเขตและการบังคับใช้

นโยบายการบริหารจัดการข้อมูลฉบับนี้ มีผลบังคับใช้กับข้อมูลทั้งหมดที่เกิดจากการดำเนินงานตามภารกิจ โครงสร้าง และหน้าที่ของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

ข้อ ๓ คำนิยาม

กรม หมายถึง กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

คณะกรรมการ หมายถึง คณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

คณะทำงานบริกรข้อมูล หมายถึง เจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการ ให้ปฏิบัติหน้าที่ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานด้านธรรมาภิบาลข้อมูล รวมถึงหน้าที่อื่นๆ ที่สนับสนุนให้เกิดการกำกับดูแลและการบริหารจัดการข้อมูลที่ดี

ข้อมูล หมายถึง สิ่งที่สื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริงหรือเรื่องอื่นใด ไม่ว่าการสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใด ๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำไว้ในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย ภาพถ่ายดาวเทียม ฟิล์ม การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องมือตรวจวัด การสำรวจระยะไกล หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้

ชุดข้อมูล หมายถึง การนำข้อมูลจากหลายแหล่งมารวบรวม เพื่อจัดเป็นชุดให้ตรงตามลักษณะโครงสร้างของข้อมูล หรือจากการใช้ประโยชน์ของข้อมูล

บัญชีข้อมูล หมายถึง เอกสารแสดงบรรดารายการของชุดข้อมูล ที่จำแนกแยกแยะ โดยการจัดกลุ่มหรือจัดประเภทข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมของกรม

การบริหารจัดการข้อมูล หมายถึง ขั้นตอนการสร้างข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การจัดเก็บ การจัดเก็บถาวร การทำลายข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การใช้ข้อมูล การแลกเปลี่ยน การเชื่อมโยงข้อมูล และการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ

ธรรมภิบาลข้อมูลภาครัฐ หมายถึง การกำหนดสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริการจัดการข้อมูลภาครัฐทุกขั้นตอน เพื่อให้การได้มาและการนำข้อมูลของหน่วยงานของรัฐไปใช้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน รักษาความเป็นส่วนบุคคล และสามารถเชื่อมโยงแลกเปลี่ยน และบูรณาการระหว่างกันได้ อย่างมีประสิทธิภาพและมั่นคงปลอดภัย

เจ้าของข้อมูล หมายถึง เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่มีอำนาจในการบริหารจัดการและควบคุมชุดข้อมูล

เจ้าหน้าที่ หมายถึง ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือบุคลากรอื่นใดที่กรมมอบหมายในการบริหารจัดการข้อมูล

ผู้สร้างข้อมูล หมายถึง บุคลากรของกรมที่ทำหน้าที่บันทึก แก้ไข ปรับปรุง หรือลบข้อมูลให้สอดคล้องกับโครงสร้างที่ถูกกำหนดไว้

ผู้ใช้ข้อมูล หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่นำข้อมูลไปใช้งานทั้งในระดับปฏิบัติงานและระดับบริหาร และสนับสนุนธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐโดยการให้ความต้องการในการใช้ข้อมูลพร้อมทั้งรายงานประเด็นปัญหาที่พบระหว่างการใช้ข้อมูล ทั้งด้านคุณภาพและความปลอดภัยของข้อมูลไปยังบริกรข้อมูล

การจัดชั้นความลับของข้อมูล (Data Classification) หมายความว่า การกำหนดประเภทและข้อกำหนดของการจัดชั้นความลับของข้อมูล เพื่อกำหนดสิทธิในการเข้าถึงและสามารถนำข้อมูลไปใช้ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ กำหนดให้มีชั้นความลับเป็น ชั้นลับ ชั้นลับมาก หรือชั้นลับที่สุด โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานและประโยชน์แห่งรัฐประกอบกัน ดังนั้น ชั้นความลับของข้อมูลมักถูกกำหนดให้สอดคล้องกับผลกระทบต่อหน่วยงานและความมั่นคงของประเทศ อาทิ ชื่อเสียง ความต่อเนื่องของการดำเนินงาน การเงิน และทรัพยากรบุคคล

วงจรชีวิตของข้อมูล (Data Life Cycle) หมายความว่า ลำดับขั้นตอนของข้อมูลตั้งแต่เริ่มสร้างข้อมูลไปจนถึงการทำลายข้อมูล ตามธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

ข้อ ๔ ข้อกำหนดทั่วไป

๔.๑ การบริหารจัดการข้อมูลของกรมจะต้องเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อยดังนี้

(๑) กฎหมายว่าด้วยการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล

(๒) กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

(๓) กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการ

(๔) กฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

(๕) กฎหมายว่าด้วยข่าวกรองแห่งชาติ

(๖) กฎหมายว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ

๔.๒ กรมได้แบ่งข้อมูลตามกลุ่มกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อการบริหารจัดการข้อมูลไว้ ดังนี้

(๑) กลุ่มกระบวนการปฏิบัติงานด้านการเจรจา

(๒) กลุ่มกระบวนการปฏิบัติงานด้านบริหารและอำนวยการ

(๓) กลุ่มกระบวนการปฏิบัติงานด้านบุคคล

๔.๓ การบริหารจัดการข้อมูลของกรมต้องดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และอยู่ภายใต้ขอบเขตแห่งสิทธิที่กำหนดไว้

๔.๔ คณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance Committee) คณะทำงานบริกรข้อมูล (Data Stewards) เจ้าของข้อมูล ผู้สร้างข้อมูล ผู้ใช้ข้อมูล และบุคลากรอื่นๆ ของกรม มีหน้าที่สนับสนุนดำเนินการและปฏิบัติตามนโยบายการบริหารจัดการข้อมูล

๔.๕ เจ้าของข้อมูลและคณะทำงานบริกรข้อมูลต้องร่วมกันจัดให้มีคำอธิบายชุดข้อมูลและบัญชีข้อมูลที่มีความถูกต้อง ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน

ข้อ ๕ การสร้างและการรวบรวมข้อมูล

๕.๑ การสร้างและการรวบรวมข้อมูล ต้องมีการรักษาความมั่นคงปลอดภัยและความเป็นส่วนบุคคลของข้อมูล โดยให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติในด้านความมั่นคงปลอดภัยและความเป็นส่วนบุคคลของข้อมูลของกรม และบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๕.๒ เจ้าของข้อมูลต้องจัดหมวดหมู่และชั้นความลับของข้อมูลที่จะเก็บรวบรวม ใช้ และ/หรือเปิดเผยโดยข้อมูลของกรมสามารถจำแนกหมวดหมู่ได้ ดังนี้

(๑) ข้อมูลสาธารณะ หมายถึง ข้อมูลที่สามารถเปิดเผยได้ สามารถนำไปใช้ได้อย่างอิสระ เช่น ข้อมูลข่าวสาร เป็นต้น

(๒) ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป หมายถึง ข้อมูลใดๆ ที่สามารถระบุตัวบุคคลนั้นได้ ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมก็ตาม แต่จะไม่รวมไปถึงข้อมูลของผู้ที่เสียชีวิตแล้ว เช่น ข้อมูลแสดงตัวตนของเจ้าของข้อมูล และข้อมูลการติดต่อกลับ เป็นต้น

(๓) ข้อมูลส่วนบุคคลที่เป็นข้อมูลอ่อนไหว หมายถึง ข้อมูลที่เป็นเรื่องส่วนตัวโดยแท้ของเจ้าของข้อมูล เช่น เชื้อชาติ ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมือง ข้อมูลชีวภาพ เป็นต้น

(๔) ข้อมูลใช้ภายใน หมายถึง ข้อมูลสำหรับใช้ในการดำเนินกิจการภายในของหน่วยงาน ซึ่งไม่อนุญาตให้นำไปใช้งานภายนอกก่อนได้รับอนุญาต เช่น นโยบาย มาตรฐาน ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ประกาศและบันทึกภายในหน่วยงาน เป็นต้น

(๕) ข้อมูลความลับทางราชการ หมายถึง ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ ที่มีคำสั่งไม่ให้เปิดเผยและอยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือที่เกี่ยวกับเอกชน ซึ่งมีการกำหนดให้มีชั้นความลับเป็นชั้นลับ ชั้นลับมาก หรือชั้นลับที่สุด ตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔

(๖) ข้อมูลความมั่นคง หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ ที่ทำให้เกิดความสงบเรียบร้อย การมีเสถียรภาพความเป็นปึกแผ่น ปลอดภัยจากภัยคุกคาม

ข้อ ๖ การจัดเก็บข้อมูล การจัดเก็บข้อมูลถาวร และการทำลายข้อมูล

๖.๑ การจัดเก็บข้อมูล การจัดเก็บข้อมูลถาวร และการทำลายข้อมูล ต้องมีการรักษาความมั่นคงปลอดภัยและความเป็นส่วนบุคคลของข้อมูล โดยให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติในด้านความมั่นคงปลอดภัยและความเป็นส่วนบุคคลของข้อมูลของกรม และบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๖.๒ การจัดเก็บข้อมูล ต้องจัดเก็บลงในสื่อบันทึกข้อมูลและมีโครงสร้างข้อมูลตามมาตรฐานสถาปัตยกรรมข้อมูลของกรม

๖.๓ การจัดเก็บถาวร ต้องเป็นการดำเนินการกับข้อมูลที่ไม่มีการลบ ปรับปรุง หรือแก้ไขอีกต่อไป และสามารถนำกลับมาใช้งานได้

๖.๔ การจัดเก็บข้อมูลที่เป็นข้อมูลความลับทางราชการ และข้อมูลความมั่นคงต้องมีการเข้ารหัสข้อมูล

๖.๕ การสำรองข้อมูล ต้องดำเนินการให้ถูกต้อง ครบถ้วน มั่นคงปลอดภัย และเป็นปัจจุบัน โดยมีมาตรฐานการสำรองข้อมูลที่ทำให้มั่นใจได้ว่าข้อมูลจะไม่สูญหาย เว้นแต่เกิดเหตุสุดวิสัย

๖.๖ การทำลายข้อมูล ต้องเป็นการดำเนินการกับข้อมูลที่ไม่ต้องการนำกลับมาใช้งานได้อีกต่อไป

ข้อ ๗ การประมวลผลข้อมูลและการใช้ข้อมูล

๗.๑ การประมวลผลข้อมูลและการใช้ข้อมูล ต้องมีการรักษาความมั่นคงปลอดภัยและความเป็นส่วนบุคคลของข้อมูล โดยให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติในด้านความมั่นคงปลอดภัยและความเป็นส่วนบุคคลของข้อมูลของกรม และบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๗.๒ การประมวลผลและการใช้ข้อมูล ต้องมีความสมบูรณ์ครบถ้วน (Completeness) รวมทั้งคำนึงถึงความสอดคล้องกัน (Consistency) ความทันต่อเวลา (Timeliness) และมีคุณภาพ (Quality)

๗.๓ การเรียกใช้งานข้อมูลที่เป็นข้อมูลความลับทางราชการ และข้อมูลความมั่นคง ต้องกำหนดให้มีรหัสผ่านและการเข้ารหัสก่อนเข้าถึงข้อมูลความลับนั้น

ข้อ ๘ การเปิดเผยข้อมูล

๘.๑ กรมจะเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่กรมได้แจ้งแก่เจ้าของข้อมูลเท่านั้น โดยกรมจะเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของข้อมูลในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล

(๒) เป็นความจำเป็นเพื่อการปฏิบัติงานของราชการหรือตามคำขอของเจ้าของข้อมูล รวมทั้งเปิดเผยเพื่อการทำธุรกรรมหรือกิจกรรมใด ๆ ของเจ้าของข้อมูลสามารถดำเนินการได้โดยบรรลุตามวัตถุประสงค์ของเจ้าของข้อมูล

(๓) เป็นความจำเป็นเพื่อประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมาย

(๔) เป็นการปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ของทางราชการหรือคำสั่งของหน่วยงานที่มีอำนาจกำกับดูแล หรือหน่วยงานทางการที่มีอำนาจตามกฎหมาย

๘.๒ การเปิดเผยข้อมูล ต้องปฏิบัติตามแนวทางการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐในรูปแบบดิจิทัลต่อสาธารณะ และเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๙ การแลกเปลี่ยนและการเชื่อมโยงข้อมูล

๙.๑ การแลกเปลี่ยนและการเชื่อมโยงข้อมูลของกรมกับหน่วยงานอื่น ๆ จะต้องได้รับอนุญาตจากกรม และต้องมีความร่วมมือ/แนวทางในด้านการบริหารจัดการข้อมูลกับหน่วยงานนั้น ๆ

๙.๒ การแลกเปลี่ยนและการเชื่อมโยงข้อมูล ต้องมีการรักษาความมั่นคงปลอดภัยและความเป็นส่วนบุคคลของข้อมูล โดยให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติในด้านความมั่นคงปลอดภัยและความเป็นส่วนบุคคลของข้อมูลของกรม และบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๙.๓ กำหนดให้มีข้อตกลงระหว่างหน่วยงาน ที่ระบุเทคโนโลยีและวิธีการทางเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนและการเชื่อมโยงข้อมูล ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลสากล

ข้อ ๑๐ การตรวจสอบและการวัดผลการบริหารจัดการข้อมูล

๑๐.๑ คณะทำงานบริกรข้อมูลต้องทำหน้าที่ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายการบริหารจัดการข้อมูล และรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง หรือตามความเหมาะสม

๑๐.๒ คณะกรรมการต้องส่งเสริมให้มีการเผยแพร่และสร้างความรู้ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่เพื่อสร้างความตระหนักถึงธรรมาภิบาลข้อมูลและการบริหารจัดการข้อมูลที่ดี เพื่อให้การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่สอดคล้องกับนโยบายนี้

๑๐.๓ กรณีที่มีผู้ใดพบเห็นการบริหารจัดการข้อมูลที่ไม่ดำเนินการตามนโยบายนี้ ให้แจ้งมายังเลขานุการคณะกรรมการ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาต่อไป

ข้อ ๑๑ การปรับปรุง ทบทวน หรือแก้ไข นโยบายการบริหารจัดการข้อมูล

คณะกรรมการอาจดำเนินการปรับปรุง ทบทวน หรือแก้ไข นโยบายฉบับนี้ได้ ไม่ว่าบางส่วนหรือทั้งหมด หรือเป็นครั้งคราว เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานของกรมและกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๖

(นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม)
อธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ